

pardevorita da Tero, nia planeto esis sen satelito dum longa tempo. Multa primitiva populi tradicionas la memoro a ta ero sen-satelita. E la historio mem pruvas ol. Esas konstatita ke olim la homi acensis la monti por eskapar ula fluxego; plu tarde li decensis itere a la planaji. En la longega ero sen-satelita la homi sucesinta eskapir la periso, ripropagis su cirkum la tota Ter-globo. La oceano ne plus esis kontraktata a la equatoro da satelito. Do, multa parti di Tero rikovrita en nia dii per maro, lore emersis ofrante su a la dispono di la homaro.

Tala Tero-parto esas Atlantida, la mitala kontinenta ponto inter Amerika ed Europa. Ankore la Egiptiani Antiqua (raportis) ke li militis kontre la richa habitanti di Atlantida, til ke en sturmoza nokto la maro tote devoris la enemika lando. Kande to eventis ? Ri-imaginez la sizo di planeto : Mikra planeto proximeskis a la granda c.e. Tero. Lore, dum multa yarmilioni, ita planeto aspektis cirkume tam granda kam Marso presente. Proximeskante kun acelerita rapideso lu semblis gradope plu granda. Fine la terala atrakto tote dislokis lu ek lua orbito. Perdante sua autonomeso, ta ex-planeto jireskis cirkum Tero. Ica rihavis satelito, la prezenta, nome Luno. La oceano defluante la poli formaceskis la permananta fluxo-zono prezenta cirkum la equatoro. E lore Atlantida perisis, sinkante sub la nivelo di Atlantiko, quon memoris ankore generacioni di la autentika historio.

E nun, texto plu autentike ciencala da nia samideano R.A STEVENSON

NOVA REVELADI PRI ATLANTIDA

Segun la ciencisto Jacques Collina-Girard che la Universitato di la Mediteraneo en Aix-en-Provence, la homala populi, 19 000 yari ante nun cirkume, povis voyajar inter Nord-Afrika e la Iberiala peninsulo per "ponto" konsistanta ek insuli di arkipelago, lore atingebla. Pro la efekto di la Glaciala Epoko, la nivelo di l'oceano plubaseskis ye cirkume 130 m, e plusa insuli aparis. La filozofa Platono (qua mortis ye 348 a.K.) en sua skribajo "Timaeus e Critias" deskriptis la perdita lando di Atlantida quan on trovas nemediate exter la "Koloni di Herkulo" (nunepoke la Stretajo di Gibraltar).

Segun legendo, ca misterioza lando desaparitis pos grandega volkan-erupto qua samatempe destruktis la populi kun tre progresinta kulturo. Tamen Jacques Collina-Girard asertas ke en la exakta loko ube Platono deskriptis Atlantida on trovas insulo "Spartel" stacanta super la maro ye cirkum 11 000 yari ante nun. Kande la glacio fuzesis, l'aquo pluulteskis, posible ye du metri dum yarcento, e balde Spartel droneskis kun la habitantaro.

L'insulo Spartel vere desaparitis, ma la raportajo pri volkan-erupto esas forsan nejusta e pluse, Platono agnoskas ke la periso di supera kulturo esas rakonto quan il adjuntas. La vera grandeso di Spartel (14 km de longeso e 5 km de larjeso) esas mikra kompare a la grandeso en tradicionala raportis, (ol egalesis a Libia plus Azia).

Fakte la fino di Atlantida eventis 9 000 yari ante Platono, do il sendubite lektis naraci di anciena Egiptia e Grekia. Me kredas ke la historio di Atlantida inkluzas altra eventi, exemple la frequa erupti en la mediteraneala regiono, qua destruktis la insulo Thera e la civilizo dil Minoani. La deskonkordo pri la grandeso di Spartel e di Atlantida esas forsan pro la nejusta transformo de Egiptala a Grekala dimensionis di longeso.

R.A. Stevenson (Nova Zelando)

